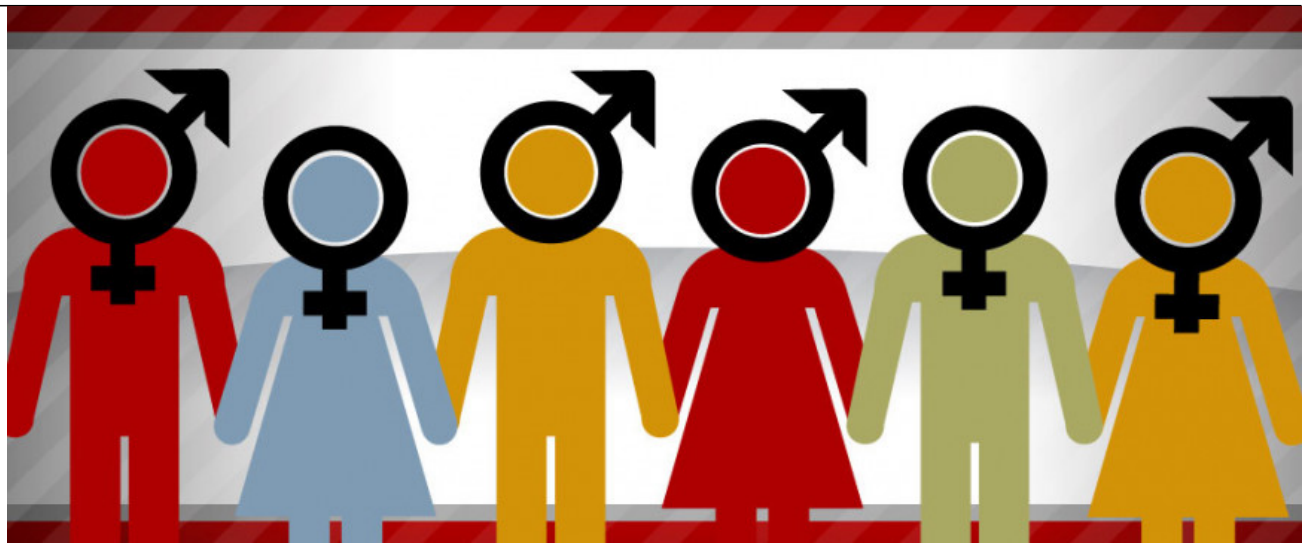


Tudomány-e a gender studies?

2017 március 12. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A minap – annak kapcsán, hogy az ELTE-n tervezett társadalmi nemek tanulmánya mesterszak ellen többen is felemelték hangjukat – Fodor Gábor írásban kérdezte meg Balog Zoltántól, hogy kinek árt a gender szak.
A kérdésre Rétvári Bence parlamenti államtitkár válaszolt, aki egyebek mellett úgy fogalmazott: „az egyetemi szakoknak tudományos alapokra kell támaszkodniuk.
A gender — a marxizmusleninizmushoz, hasonlóan — inkább nevezhet? ideológiának, mint tudománynak, így kétséges, eléri-e az egyetemi oktatási szintet. A szak tartalma szemben áll mindazzal, amit a kormány értékvilága az emberr?l vall". És valóban: tudomány-e a gender studies?

Mit tudhat egy új modell?

Hadd meséljem el elöljáróban, hogy a közelmúltban egyetemista fiammal vitatkoztunk arról, hogy például Steven Hawking könyveib?l kiolvasható modern fizikai világkép mennyire tükrözheti a valóságot. Vitánk során fiam kilépett a témából és szememre vetette, hogy szkeptikusan állok a tudomány eredményei el?tt, holott ? tudja, hogy véletlenül sem cserélném le a tudományos gondolkodást valami másra.

Szerencsémre azokban a napokban éppen A tudomány határait olvasgattam. Így elmondhattam fiamnak, amit a kiváló kötetb?l éppen megtanultam: egy frissen kialakuló tudományos elméletnek nem az a feladata, hogy pontosan írja le a valóságot, hanem csak az, hogy elég pontosan írja le ahhoz, hogy modellként használni lehessen. Mindjárt illusztráltam is a megállapítást: amikor megjelent a heliocentrikus világkép, a számítások állandóan tele voltak hibával, mert a kopernikuszi modell egy csomó tényt nem vett figyelembe. Ezzel szemben az évszázadok óta finomítgatott geocentrikus koncepció alapján pompásan ki lehetett számolni a bolygómozgásokat. Ami pontosan tükrözi a tényt: egy új tudományos paradigmával bizony sokáig kell szöszmötölni ahhoz, hogy tényleg elég jól írja le a világot.

És akkor tegyük föl a kérdést: jobban írtja-e le a valóságot a gender studies, mint a korábbi szociálpszichológia? Vagy pontosítva, sarkítsuk a csupasz fogalmakig a kérdést: mit mond a valóságról a „társadalmi nem" kifejezés, mi újat mond ahhoz képest, amit az évtizedek óta használt „nemi szerep" fogalma elmondott.

Új tudás vagy új néz?pont

Általánosságban mindannyian tudjuk, hogy új tudományos elméletre akkor van szükség, ha a korábbi elmélet nem írja le megfelel?en az általunk ismert valóságot. A mostanában izgalmas gyorsasággal változó asztrofizikában szinte hetente szállítanak új adatokat az újabb és újabb, minden korábbinál pontosabb m?szerek, ezért mások mellett Hawking elméleteinek is van létjogosultsága. Annak ellenére, hogy ma még nem tudhatjuk, hogy a verseng? elméletek közül melyik lesz az, amelyik pontosabbnak bizonyul.

A nemekhez köt?d? társadalmi szerepekr?l azonban nagyjából mindent feltártunk a hatvanas, hetvenes évekre. A szociálpszichológiában nincs olyan átüt? felfedezés, mint más tudományterületeken, a társas lélektan az elmúlt évtizedekben inkább a praktikus tudás irányában hozott új felismeréseket, megrendel?i igényeknek megfelel?en a befolyásolás, a média és a marketing hatásmechanizmusait igyekszik pontosítani a szakma. Nemi ügyekben azonban nincs új tudományos eredmény, ami miatt szükség volna az új tudományos modellre.

Persze új paradigma nemcsak akkor jelenhet meg, ha új tudás születik, hanem akkor is, ha új néz?pontokat látunk meg, azaz a meglév? tudást más elrendezésben próbáljuk összerakni. Nos, ezen az ösvényen halad a gender studies, amelynek létjogosultságát, a maga logikája szerint, éppen az adja, hogy immáron másképp kell tekintenünk a férfi, n?i szerepekre, mint ahogyan tekintettünk eddig.

A semleges nem

Valójában már a tizenkilencedik század vége óta tudjuk, hogy a nemekhez köt?d? társadalmi szerepek igen változékonyak, koronként, kultúránként eltér?ek, s ebb?l a tényb?l hamar eljutottunk addig a felismerésig, hogy a nem és a nemi szerep nem függ össze olyan szorosan, mint ahogyan korábban gondoltuk. Ki is alakult valamiféle meghatározás: a nemi szerep az emberek nemén alapuló tulajdonságokra és viselkedésekre vonatkozó, a társadalom részér?l érvényesül? elvárásrendszer, amelyek érinti az attit?döket, a munkamegosztást és a szociális interakciókat.

A gender, a társadalmi nem fogalma azonban mást jelent. A wikipédiában ezt olvashatjuk: „A gender-elmélet szerint a n?i és férfi sztereotípiák nem alapozhatók meg a biológiával, ahogyan a nemi szerepekre való determináció sem igazolható a testi felépítés által: ha empirikusan, azaz a tapasztalat szintjén adott esetben beigazolódik közülük néhány, annak hátterében nem biológiai meghatározottság, hanem a nemiséggel kapcsolatos normák elsajátítása, internalizálása áll.”

Az elmélet hívei szerint tehát a „nemi szerep” fogalma azért nem használható, mert az utal a nem és a szerep valamiféle kapcsolatára, míg a gender studies szerint ilyen kapcsolat nincs, vagy csak véletlenszer?.

Amikor a „nemi szerep” „társadalmi nemmé” alakul, amely – ugye érezzük – sokkal keményebb korlát, mint holmi szerep, akkor nem nemi szerepeinkkel kell azonosulnunk, (illetve, alkalmasint nem azokat kell tagadnunk), hanem társadalmi nemet kényszerít ránk a hagyomány, a közösség, az elnyomó hatalom. Azaz a gender studies állítása szerint mi – eredend?en gendersemleges, társadalmi nem nélkül született személyek – mindenképpen elnyomott kisebbség leszünk. Arra ugyanis szinte semmi esély nincs, hogy személyes nemi önkifejezésünk éppen egybe essen a társadalmi nem kereteivel.

Az egész koncepció mélyén a gerndersemleges ?állapot feltételezése áll, azaz egy állítás, amely szerint az embernek – bár fizikailag sokféle lehet – valójában nincs nemi identitása.

Ízig-vérig ideológia

És ezzel el is jutottunk a lényeghez: a gendergondolkodás a nemiségben nem identitáskérdést lát, s így nem is hajlandó észrevenni azokat a korábban felismert nemi szerepeket, amelyeket a pozitív tudomány megragadott, hanem a nemiséget valami másnak, valami választható, hobbinak tartja, s ennek megfelel?en a nemi szerepeket az önmegvalósító hobbi korlátozásaként észleli.

Persze a genderideológia nem pusztán azért tagadja a nemiség identitásképz? jelent?ségét, mert nem látja a férfi és a n? különbségét, hanem azért is, mert magában az identitásban nem hisz. A gender-szemlélet egy olyan ideológiai kontextus eleme, amely mindenféle identitást megkérd?jelez, amely nem tartja fontosnak a tartós azonosulást, s?t inkább elnyomásként értelmez mindenféle identitásképz?dést – hiszen ezek, azaz az identitások nem maguktól, az egyénb?l n?nek ki, hanem valamilyen küls? hatás, csoportnyomás, vagy hagyomány kényszeríti rá azokat. A nemzet, a vallás, a nem, meg természetesen az elvontabb hovatartozás is, csak teher. Légy önmagad! – hirdeti a gender.

Bár gyökerei mélyebbre nyúlnak, a gender valójában a posztmodern kultúra széls?ségesen individualista ideológiáját képviseli, olyan világfelfogás, amely a fogyasztás, az egyéni önmegvalósítás lehet?ségeit a végs?kig kiterjeszti.

Miközben persze tény, hogy a fajta individualizmus, amit képvisel, már jó néhány évtizede, de inkább egy sz?k évszázada kimutatottan téves tudományos felfogás. Ember nem létezik önmagában.

Szögezzük le: a gender ízig-vérig ideológia. Semmi tudományos nincs benne.

www.tutiblog.com

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu



Ajánló